

ת"פ 59842/12/20 - סיגלית ביטון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 59842-12-20 מדינת ישראל נ' ביטון
תיק חיצוני:

לפני	כבוד השופט יובל ליבדרו
הנאשמת (המבקשת)	סיגלית ביטון
נגד	ע"י ב"כ עוה"ד גילת וקסלר ושרית עוז
המאשימה (המשיבה)	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד אוריאל רוזנטל

החלטה

מבוא

1. לפני טענה מקדמית של הנאשמת (שהועלתה על-ידי באי-כוחה הקודמים) לפיה יש להורות על תיקון כתב האישום אשר הוגש כנגדה וזאת בשל פגם שנפל בכתב האישום, והכל בהתאם לסעיף 149(3) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ").

2. כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשמת מייחס לה בשלושה אישומים עבירות של לקיחת שוחד עת שימשה כמנהלת לקוחות עסקיים בסניף בנק בבאר שבע, כאשר על-פי הנטען קיבלה היא שוחד ממספר לקוחות של הבנק.

במסגרת הטענה נטען כי בהתאם לסעיף 85 לחסד"פ על המאשימה היה לפרט בכתב האישום את כל אחת מהפעולות שביצעה הנאשמת בתמורה לשוחד הנטען, כיצד ביצעה את אותן פעולות (בנקאיות) ומה הוא השוחד הנטען שניתן לנאשמת בגין כל פעולה. הנאשמת טענה כי בתיאור העובדות המתארות את התמורה שנתנה הנאשמת בעד כספי השוחד חסרים פרטים רבים מהותיים ורלוונטיים להגנת הנאשמת ובעניין זה הוסיפה כי על עובדות כתב האישום לקשור בין הפעולות הבנקאיות שביצעה הנאשמת על-פי הנטען לבין המתת הנטען שקיבלה. הנאשמת הפנתה לפסיקה לצורך תמיכה בטיעוניה.

3. המאשימה הגיבה לטענה בכתב ועל-פה בדיון שהתקיים ביום 30.05.2021. המאשימה ביקשה לדחות את הטענה המקדמית של הנאשמת. המאשימה טענה כי כתב האישום אשר הוגש כנגד הנאשמת הוא ברור, נהיר, מפורט ומבוסס על הראיות שתובאנה במשפט עצמו. המאשימה טענה כי כתב האישום מצייר תמונה ברורה ומפורטת של השוחד שביקשה וקיבלה הנאשמת, לרבות היקף לקיחת המתנות והמזומן לפי מועדים, ולפי זהות נותן השוחד.

המאשימה הוסיפה כי כתב האישום מציג את מכלול האירועים ונסיבותיו, מספק דוגמאות והמחשות ואיננו מקפח את הגנתה של הנאשמת באופן המצדיק התערבות שיפוטית בניסוחו, התערבות אשר על-פי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה צריכה להישמר למקרים חריגים בלבד בשים לב לשיקול הדעת ולפררוגטיבה השמורים למאשימה בניסוח כתב האישום. המאשימה הוסיפה כי פירטה את כל הידוע לה ביחס למועדים בהם ניתנו טובות ההנאה לרבות טיבן של טובות ההנאה, הגם שאין הכרח לפרט את התמורה לשוחד בכתב האישום בשים לב ליסודות עבירת קבלת השוחד. המאשימה הוסיפה וטענה כי אין מקום לקבוע כי על המאשימה לייחס לכל טובת הנאה את הפעולה שבוצעה עבורה וזאת נוכח אופי מערכת היחסים שבין הנאשמת לנותני השוחד אשר התאפיינו בבקשות חוזרות למתנות ומזומן מצד הנאשמת.

4. בתשובתה לתגובת המאשימה, טענה הנאשמת כי דווקא העובדה שהמאשימה היא זו שבחרה לקשור בכתב האישום בין השוחד שניתן על-ידי הלקוחות לבין פעולותיה של הנאשמת היא שמלמדת על חובת המאשימה לפרט את הקשר של הנאשמת לביצוען של הפעולות הבנקאיות שהטיבו עם הלקוחות על-פי הנטען.

דין והכרעה

5. לאחר שבחנתי את נסיבות העניין, את כתב האישום ואת טיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה לפיה לא נפל פגם בניסוחו של כתב האישום וכנגזר מכך שאין מקום לקבל את עתירת הנאשמת להורות למאשימה לתקן את כתב האישום.

6. בפתח הדברים אציין כי במסגרת הטענה המקדמית העלתה הנאשמת טענות הקשורות במעמדה בבנק וביכולתה לבצע את הפעולות הנטענות, ואולם לא מצאתי להתייחס לטענות אלו במסגרת החלטה זו, באשר עיקר הטענה התייחסה למידת פירוט כתב האישום. למסקנה זו הגעתי גם בשים לב לצורך הקיים בשמיעת עדויות לצורך הכרעה בטענות החורגות מהטענה הקשורה במידת פירוט כתב האישום.

כן אציין כי ביני לביני הוגש כתב אישום מתוקן כנגד הנאשמת (התיקון נגע בעיקרו להוספת עדי תביעה) והחלטה זאת תתייחס אל כתב האישום המתוקן, ואולם זה יכונה "כתב האישום".

7. סעיף 85 לחסד"פ, שכותרתו "תוכן כתב האישום", קובע כי **"כתב האישום יכיל -... (4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם"**.

תכלית הוראת סעיף 85 היא כפולה: הן ליתן לבית המשפט תמונה של הפרשה תוך מיקוד חלקו של הנאשם ובהתאם לזאת לקבוע את תחומי הדיון והן ליתן לנאשם תמונה של העובדות אותן תבקש התביעה להוכיח, וזאת כדי לאפשר לו הזדמנות נאותה להתגונן (ראו סעיף 6 להנחיית פרקליט המדינה מס' 3.1 **"הכנה וניסוח כתב אישום"**) (להלן: **"הנחיית פרקליט המדינה"**) וספרו של השופט ת' אורינב: **"סוגיות שימושיות בסדר דין פלייט"** (כרך ראשון, עמ' 299).

כידוע, את כתב האישום מנסחת התביעה. לה הסמכות ולה שיקול הדעת בדבר אופן ניסוחו של כתב האישום בהתאם להנחיות הכלליות שנקבעו בעניין בהוראת סעיף 85 לחסד"פ ובהתאם להנחיות הפנימיות. בהתאם לכך, לא בנקל

יתערב בית המשפט באופן ניסוח כתב האישום. הפסיקה הוסיפה בעניין זה כי:

"כידוע, בית משפט זה אינו נוהג להתערב בשיקול דעתן של רשויות החקירה והתביעה, שכן להן מסור שיקול דעת רחב בסוגיות השונות הנמצאות באחריותן. התערבות בשיקול דעת הרשויות תיעשה במשורה ובמקרים חריגים... כפי שנאמר זה מכבר, כוחה של הלכה זו יפה לכל שלבי ההליך הפלילי, החל משלב הגשת כתב האישום וכלה בשלב הערעור לאחר מתן פסק הדין... ובקיצור, החלטה לגבי אופן ניסוח כתב אישום היא במובהק מסוג ההחלטות שבליבת הסמכות ושיקול הדעת של התביעה..."

(בג"צ 199/18 בן טובים נ' מדינת ישראל ואח' [פורסם בנבו, 20.03.2018], פסקה 5).

8. בחינה של כתב האישום מלמדת כי המאשימה ציינה במסגרת החלק הכללי של כתב האישום כי: "מכוח תפקידה כמנהלת חשבונות הייתה לנאשמת יכולת להשפיע על פתיחת חשבונות בנק, כיבוד המחאות, קביעת מסגרות אשראי וכיוצא באלה" (עובדה 5).

ביחס לאישום הראשון צוין כי: "במסגרת תפקידה כמנהלת לקוחות... הנאשמת ביקשה ולקחה מ... מוצרים, שירותים וכסף מזומן כמפורט... בתמורה לביצוע פעולות בנקאיות עבורו בין היתר הנאשמת כיבדה המחאות בנקאיות של... הגדילה את מסגרת האשראי ומסגרת ניכיון הצ'קים בחשבון הבנק שלו ופעלה להשגת אישור למתן הלוואה בנקאית עבורו" (עובדה 9), כאשר בהמשך יש פירוט של שמונה רכיבים של מתנות וכספים אותם קיבלה הנאשמת על-פי הנטען בהזדמנויות שונות, כאשר ביחס לחלק מהרכיבים צויינה תקופה של מועדים (בין מועד לבין מועד), בהם התבקשו ונלקחו המתנות והכספים, ובחלק מהמקרים צוין שדבר נעשה בסמוך למועד מסוים או בסמוך חודש מסוים או במועד מסוים במהלך שנה מסוימת, או במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה (עובדה 10).

ביחס לאישום השני צוין כי: "במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה... פנה ל... על מנת שיסייע בפתיחת החשבון. בעקבות זאת... פנה לנאשמת וזו דרשה מ... להעביר לה סכום בסך... כתנאי לפתיחת החשבון עבור... בעקבות דרישת הנאשמת כאמור... לקח מ... מזומן בסך... בעד פתיחת החשבון..." (עובדות 13-16). בהמשך צוין כי: "במועד שאינו ידוע במדויק בסמוך לחודש מרץ 2017 הנאשמת לקחה מ... סכום של 10,000 ₪ בעבור פתיחת החשבון עבור..." (עובדה 17).

ביחס לאישום השלישי צוין כי: "הנאשמת ביקשה ולקחה מ... מוצרים וכסף מזומן כמפורט ב... בתמורה לביצוע פעולות בנקאיות עבורו במסגרת תפקידה. בין היתר הנאשמת פתחה חשבון בנק לבקשתו של... ואישרה לו מסגרת אשראי" (עובדה 21). בהמשך יש פירוט של ארבעה רכיבים של מתנות וכספים אותם קיבלה הנאשמת על-פי הנטען בהזדמנויות שונות, כאשר ביחס לחלק מהרכיבים צויינה תקופה של מועדים (בין מועד לבין מועד), בהם התבקשו ונלקחו המתנות והכספים, ובחלק מהמקרים צוין שהדבר נעשה בסמוך למועד מסוים או בסמוך לחודש מסוים או במועד מסוים במהלך שנה מסוימת, או במועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה (עובדה 22).

הנה כי כן, כתב האישום מפרט בכל אחד מהאישומים את זהות המעורבים, את רכיבי השוחד שעל-פי הנטען קיבלה

הנאשמת, את הפעולות הקשורות בתפקידה בעדן קיבלה על-פי הנטען את רכיבי השוחד ומפרט, ככל שידוע למאשימה, את מועדי הבקשה והקבלה של רכיבי השוחד (כאשר בהתאם ללשון החוק, הפסיקה וההנחיה אין חובה לדייק במועד מקום שהדבר אינו ידוע במדויק למאשימה). אכן, יכול וניתן היה להרחיב באופן מלא יותר כיצד בדיוק הגדילה הנאשמת את מסגרת האשראי באישום הראשון או מה נדרש ממנה לצורך פתיחת החשבון באישום השני או כיצד הגדילה את מסגרת האשראי באישום השלישי וכו', ואולם אינני סבור שהייתה **חובה** על המאשימה לפרט עניינים אלו מעבר למה שפירטה. כאמור, על המאשימה היה לציין בכתב האישום את הפעולות הקשורות בתפקיד שביצעה הנאשמת בעד השוחד (כאמור בסעיף 290 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [להלן: "חוק העונשין"]), וכך נעשה. להבדיל, שאלת התמורה לשוחד לא נדרשת לשם הוכחת האשמה בעבירה של קבלת שוחד (סעיפים 290 ו-293 לחוק העונשין), ולא היה הכרח לפרט בעניין זה בכתב האישום.

לעניין הסתפקות בהבאת עיקרי העובדות הקשורות ביסודות העבירה בכתב האישום ראו רע"פ 4484/92 **סיריה רפאל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 01.11.1992), פסקה 5:

"כמובן, ניתן להוסיף ולפרט בכתב האישום עוד כהנה וכהנה ולהביא בו תיאור הכולל את כל שרשרת האירועים, כמפורט בעדויות, על כל דקדוקיה ותגיה. אולם המקובל הוא, שכתב האישום מביא את תיאור העובדות המהוות את העבירה (ראה סעיף 85(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], ועל כן מביאים בכתב האישום את עיקרי העובדות המצביעות על כך שנתקיימו בנאשם יסודותיה של העבירה כפי שהוגדרה בחוק".

כן ראו בעניין סעיף 10 להנחיית פרקליט המדינה ולפיו: **"פירוט העובדות בכתב האישום נדרש כאמור, על מנת שיוצג בפני הנאשם ובפני בית המשפט המכלול העובדתי והנסיבתי המבסס את יסודות העבירה".**

9. לאור כל האמור לעיל, סבורני כי לא נפל פגם בכתב האישום וכפועל יוצא אין מקום להורות למאשימה לתקן את כתב האישום.

הטענה המקדמית נדחת אפוא.

המזכירות תעביר העתק מההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"א תמוז תשפ"א, 01 יולי 2021, בהעדר הצדדים.